

Igor Kąkolewski
Publikationen und Herausgeberschaften

- *Hołd pruski' 1525 – historia, pamięć i narracje alternatywne* [im Druck: Verlag: Muzeum Historii Polski w Warszawie, April 2025; Englische Ausgabe geplant für 2026].
- [mit D. Pick], „Regionen, die verbinden und trennen“ – von der Notwendigkeit der Vermittlung der Geschichte der Grenzregionen in Polen und Deutschland am Beispiel der Geschichte Oberschlesiens im Zeitraum 1919-1921 – erschienen in der deutsch-polnischen Schulbuchreihe Europa. Unsere Geschichte / Europa - unsere Geschichte, [in: Konferenzsammelband – im Druck: Sonderausgabe der Zeitschrift „Polonus: Zeitschrift für die polnische Sprache und den europäischen Dialog“, 2024].
- *Kształtowanie mapy pamięci miasta w Europie Środkowowschodniej. Przykład Poznania w długim trwaniu*, [in: Sammelband gewidmet Prof. Ryszard Kaczmarek – im Druck: Verlag Cum Laude, 2024].
- *Między Prusami Królewskimi, Koroną Polską i Saksonią. Przednowoczesne żywoty równoległe ludzi polsko-niemieckiego pogranicza* [in: Konferenzband aus dem XXI. Kongress der Polnischen Historiker in Białystok, 17-20.09.2024 – im Druck: Verlag: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2024, S. 105-124].
- [mit M. Kopczyński, N. Starczenko], *Вступне слово / Słowo wstępne*, [in:] *Річ Посполита — нові погляди на спільну польсько-українську історію ранньомодерного періоду / Rzeczpospolita — nowe spojrzenia na wspólną polsko-ukraińską historię wczesnej epoki nowożytnej*, hrsg. v. I. Kąkolewski, M. Kopczyński, N. Starczenko, Wilno-Warszawa-Berlin 2024, S. 9-23.
- *Czy Rzeczpospolita Obojga Narodów była udanym czy nieudanym związkiem politycznym? Spojrzenie historyka*, „Teologia Polityczna” 1.07.2024 <https://teologiapolityczna.pl/igor-kakolewski-czy-rzeczpospolita-obojga-narodow-byla-udanym-czy-nieudanym-zwiazkiem-politycznym-spojrze-historyka>
- *Polska emigracja w Saksonii. Długie trwanie unii*, [in:] „Polityka. Pomocnik Historyczny” 19.06.2024 [Polska emigracja w Saksonii | Długie trwanie unii - Polityka.pl](https://www.polityka.pl/tygodnik-tygodnik/polska-emigracja-w-saksonii-dlugie-trwanie-unii)
- [mit z J. Wijaczka], *Handelsbeziehungen Polen-Litauens mit dem Königreich Preußen von der Ersten bis zur Zweiten Teilung (1772-1792)*, „Nordost Archiv“ 33, 2024, S. 61-72.
- [mit J. Wijaczka], *Stosunki handlowe Rzeczypospolitej z Królestwem Prus od pierwszego do trzeciego rozbioru (1772–1795). Próba oceny i perspektywy badań (część I)*, „Przegląd Nauk Historycznych” 23, 2024, S. 60-82 [Teil 2 im Druck – 2024].
- *Die Schaffung von städtischen Erinnerungslandkarten in Ostmitteleuropa. Das Beispiel Posen*, „Revue d'Allemagne et des pays de langue allemande”, 56, 2024, S. 25-55.

- *Kody pojednania i powracające odwołania do przeszłości: Francja-Niemcy, Polska-Niemcy i rola „trzeciego aktora”, [in:] W służbie historii i polityki. Bronowice – Kraków – Berlin – Warszawa. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Rydlowi w 65. rocznicę urodzin, Kraków 2024, S. 473-484.*
- *Die Kreuzritter als Metapher. Das Gedenken an den Dreizehnjährigen Krieg anlässlich der Jubiläen für die Inkorporation Königlich Preußens in das Königreich Polen / Krzyżacy jako metafora. Pamięć o wojnie 13-letniej w obchodach jubileuszy inkorporacji Prus Królewskich do Korony Polskiej, [in:] Die gänzliche Ergebung der Lande Preußen an Polen / Całkowite poddanie ziem pruskich na rzecz Polski. Quellen und Darstellungen zur deutsch-polnischen Beziehungsgeschichte in der Frühen Neuzeit und im 19. Jahrhundert, hrsg. v. I. Kąkolewski, Berlin-Warszawa 2023, S. 75-144 und 145-211.*
- *Alegoria, szablon, aluzja i kontynuacja - motywy krzyżackie w polskiej i niemieckiej kulturze pamięci od późnego średniowiecza do XXI wieku / Allegorie, Muster, Anspielung und Weiterentwicklung – der Deutsche Orden als Motiv in Kunstwerken vom späten Mittelalter bis zum frühen 21. Jahrhundert, [in:] Nigra crux mala crux. Czarna i biała legenda zakonu krzyżackiego. Katalog wystawy / Nigra crux mala crux. Die schwarze und weiße Legende des Deutschen Ordens. Ausstellungskatalog, Muzeum Zamkowe w Malborku (27.09.2023-5.01.2024), Malbork 2023[2024], S. 61-113 und S. 279-323.*
- *The role of textbook dialogue in the reconciliation processes after the Second World War until the beginning of the 21st century France-Germany-Poland, [w:] School historical knowledge in Europe: transnational circulations and debates / Savoirs scolaires et historiens en Europe: circulations et débats transnationaux, hrsg. v. E. Tartakowsky, Effigi, 2023, S. 177-218.*
- *Die Rolle des Schulbuchdialogs in den Versöhnungsprozessen nach dem Zweiten Weltkrieg bis zum Anfang des 21. Jahrhunderts: Frankreich-Deutschland-Polen, „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften“ 15, 2022/2023, S. 74-118.*
- [mit B. Popławski], *Wprowadzenie. Konfederacja Generalna Warszawska z 28 stycznia 1573 r., „Myśl Polityczna” 9-20, 2023, S. 197–222.*
- [Rezension] *Sven Jaros, Iterationen im Grenzraum. Akteure und Felder multikonfessioneller Herrschaftsaushandlung in Kronruthenien (1340–1434), „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas“ 71, 2023, S. 485-487.*
- [mit Alina Skibińska], *Góra Kalwaria or Ger. Das Schicksal des jüdischen Shtetls und der Bibliothek der Familie Alter / Góra Kalwaria or Ger. The fate of the Jewish town and the Alter family library [in:] Copernico. Geschichte und kulturelles Erbe im östlichen Europa / Copernico. History and Cultural Heritage in Eastern Europe – herder-copernico-stage.outermidia.net/de 11.08.2023*
<https://www.copernico.eu/de/themenbeitraege/gora-kalwaria-oder-ger-das-schicksal-des-juedischen-shtetls-und-der-bibliothek-der-familie-alter> and
<https://www.copernico.eu/en/articles/gora-kalwaria-or-ger-fate-jewish-town-and-alter-family-library>

- *Rzeczpospolita wielu narodów, wyznań i kultur*, Białystok 2023.
- Władysław Bartoszewski, *Steter Tropfen höhlt den Stein? Was ich zu den Deutschen und über die Deutschen in einem halben Jahrhundert gesagt habe*, hrsg. v. M. Barcz, M. Preisner-Stokłosa, I. Kąkolewski und P. Bachurzewski, Berlin-Warschau 2022.
- [Rezenson:] *Dangiras Mačiulis, Rimvydas Petrauskas, Darius Staliūnas, Kto wygrał bitwę pod Grunwaldem. Tradycja Grunwaldzka wśród narodów Europy Środkowo-Wschodniej*, Instytut Pamięci Narodowej, The Lithuanian Institute of History, Warszawa 2020, „Zapiski Historyczne” 87, 2022, S. 151–159.
- *Kult Kazimierza Jagiellończyka i dynastii Jagiellonów w niemieckojęzycznej kulturze epoki staropolskiej*, „Teologia Polityczna” 6.06.2022 <https://teologiapolityczna.pl/igor-kakolewski-kult-kazimierza-jagiellonczyka-i-dynastii-jagiellonow-w-niemieckojezycznej-kulturze-epoki-staropolskiej-1>
- *Wyjście z bilateralności. Jak rozumieć i upowszechniać historię Polski / Die Abkehr vom Bilateralismus. Wie kann man die polnische Geschichte verstehen und vermitteln?* [in:] POL-INT 22.09.2022 <https://www.pol-int.org/de/wissenschaftsblog-polenstudien/die-abkehr-vom-bilateralismus> und <https://www.pol-int.org/pl/blog-polonoznawczy/wyjście-z-bilateralności>
- „*Als Historiker soll man wenigstens versuchen, sich aus der Politik herauszuhalten*“, [in:] *Wende, Wandel, Weitermachen? Nachfragen zur Geschichtswissenschaft der 1990er Jahre in Deutschland, Polen und Europa*, hrsg. v. M. Krzoska, K. Lichy, K. Rometsch, Paderborn 2021, S. 177-198.
- *Cnota politycznej zgody i niezgoda jako grzech tyranii*, „Teologia Polityczna” 15.05.2021 <https://teologiapolityczna.pl/igor-kakolewski-cnota-politycznej-zgody-i-niezgoda-jako-grzech-tyranii>
- [mit J. Wijaczką], *Einführung: Die ersten deutschen Übersetzungen der Verfassung vom 3. Mai 1791 und die Gegenseitige Garantie zweier Nationen*, [in:] Richard Butterwick, *Die Verfassung vom 3. Mai 1791. Das Vermächtnis des Polnisch-Litauischen Unionsstaats*, [Quellen und Darstellungen zur deutsch-polnischen Beziehungsgeschichte in der Frühen Neuzeit und im 19. Jahrhundert], Berlin – Warschau 2021, S. 129-183.
- *Granica pokoju. Z dziejów stosunków polsko-niemieckich*, „Mówią wieki” 6, 2021, S. 34-38.
- *Melancholy of Power. Problem of Tyranny in the European Political Culture in the 16th century*, Berlin et al. 2021.
- *Oberschlesien gehört ins deutsch-polnische Geschichtsbuch. Interview mit Igor Kąkolewski*, „Jahrbuch Polen 2021. Deutsches Polen-Institut“, S. 65-76.
- *Plebiscyt na Górnym Śląsku w 1921 r. – porażka czy sukces? Spory o plebiscyty terytorialne po I wojnie światowej*, „Teologia Polityczna” 2.08.2021

<https://teologiapolityczna.pl/igor-kakolewski-plebiscyt-na-gornym-slasku-w-1921-r-porazka-czy-sukces>

- *Polityka historyczna*, [in:] *Podstawowe kategorie nauk o polityce i administracji*, hrsg. v. A. Żukowski, W. T. Modzelewski, M. Hartliński, Olsztyn 2021, S. 219-228.
- *Die Rolle des Schulbuchdialogs in den Versöhnungsprozessen nach dem Zweiten Weltkrieg bis zum Anfang des 21. Jahrhunderts Frankreich-Deutschland-Polen*, [in:] *Schuld ohne Sühne? Deutschland und die Verbrechen in Polen im Zweiten Weltkrieg*, hrsg. v. S. Lehnstaedt, Berlin 2021, S. 23-57.
- *Saksonia jako „dobra ciotka” Polaków. Cztery zapomniane rozdziały dziejów polsko-saskich w XIX wieku*, „Mówią wieki” 6, 2021, S. 39-42.
- „Wmieszkani Polacy” czyli o niemieckim wkładzie do kultury staropolskiej, „Mówią wieki” 6, 2021, S. 21-25.
- *Wyobrażenia powtarzalności i cykliczności ustrojów a tyrania wielogłowa. Postrzeganie „tyranii krzyżackiej” w kulturze politycznej Prus Królewskich i Książęcych*, [in:] *Z historii kultury staropolskiej. Studia ofiarowane Urszuli Augustyniak*, Warszawa 2020, S. 79-96.
- *Christianization processes in history of Poland and in the Poles’ culture of memory – new research perspectives and modern myths*, [in:] *The Dawning of Christianity in Poland and across Central-Eastern Europe: History and the Politics of Memory*, hrsg. v. I. Kąkolewski, Ch. Lübke, P. Urbańczyk, Berlin et al. 2020, S. 159-184.
- [mit P. Szlanta und K. Holste], *Die Entstehung moderner Nationalkulturen. Polnische und konkurrierende Projekte*, [in:] *Polen in der europäischen Geschichte. Ein Handbuch in vier Bänden*, Bd. 3: *Unter der Herrschaft der Teilungsmächte (1772/1795–1914)*, hrsg. v. M. G. Müller, I. Kąkolewski, K. Holste i R. Traba, Stuttgart 2020, S. 483-531.
- *Kobiece oblicza: czarostwo i melancholia. Kilka refleksji na temat postrzegania psychoz społecznych dawniej i dziś*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica” 107, 2020, S. 79-96.
- [Rezension:] *Remembering the Jagiellonians*, ed. Natalia Nowakowska, Routledge, London-New York 2019, SS. 257, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce” 64, 2020, S. 165-172.
- *Niebezpieczeństwo tyranii a „polska wolność”: Rady Kallimacha i inne odwołania mitologizujące w staropolskiej kulturze politycznej*, [in:] *Najwyższa Pani swoich praw... Idee wolności, niepodległości i suwerenności Rzeczypospolitej 1569–1795*, hrsg. v. A. Grześkowiak-Krwawicz, Warszawa 2020, S. 59-72.
- *Olsztyn 1334. Rozmowa z profesorem Igozem Kąkolewskim o tym, kim był zasadzca, oraz praktyczne wskazówki dotyczące „czytania” miasta...*, [in:] *Wędrowki przez czas. Nieoczywiste rozmowy o dziejach Europy. Nieoczywiste rozmowy o dziejach Europy*, [Gliwice] 2020, S. 93-124.

- *Sovereignty, union, and translatio: The long shadows of Europe's late-medieval and early-modern state unions*, [in:] *Challenges of the time: the formation of centralized states in Eastern and Western Europe at the end of 15-17 centuries*, hrsg. v. I. N. Berovskaia, W. D. Nazarov, Moscow-Kaluga 2019, S. 27-34.
- [mit A. Plumińska], *Historia dla klasy 6 szkoły podstawowej [1492-1815]*, WSiP: Warszawa 2019.
- *Der unsterbliche Staatskörper, oder: von der Beständigkeit des Topos der (re-)born statehood in der politischen Kultur Europas*, „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften“ 12, 2018/2019, S. 131–148.
- *Polsko-niemiecki dialog podręcznikowy i jego wpływ na kulturę dialogu w Europie i Azji w XX i początkach XXI wieku*, [in:] *Stosunki polsko-niemieckie w ćwierćwiecze później*, hrsg. v. K. Gładkowski, Olsztyn 2018 [2019], S. 61-72.
- *Sejm za panowania dwóch ostatnich Jagiellonów – pod znakiem egzekucji praw i dóbr*, „Mówią wieki” (numer specjalny) styczeń 2018, S. 22-27.
- *Nigdy nieumierające ciało państwa, czyli o trwałości toposu (re-)born statehood w europejskiej kulturze politycznej*, „Kwartalnik Historyczny” 2, 2018, S. 483-498.
- [mit z R. Traba], *Krajobrazy pamięci Europejczyków/ Memory landscapes of Europeans*, „Herito. Dziedzictwo, Kultura, Współczesność/ Heritage, Culture and the Present” 32-33, 2018, S. 58-75.
- [mit B. Dybaś], *Wstęp*, [in:] *Szkolne podręczniki do nauki historii w Galicji*, hrsg. v. B. Dybaś, I. Kąkolewski, Wiedeń 2018, S. 7-21.
- [mit B. Dybaś], *Einführung*, [in:] *Lehrbücher für den Geschichtsunterricht in Galizien*, hrsg. v. B. Dybaś, I. Kąkolewski, Wien 2018, S. 7-22.
- [mit K. Kowalewski und A. Plumińska], *Historia dla klasy 5 szkoły podstawowej (prehistoria-starożytność-średniowiecze)*, WSiP, Warszawa 2018.
- *Krzyżacy. Przekłęci i bohaterowie*, [in:] *Wyobrażenia przeszłości. Polsko-niemieckie miejsca pamięci*, hrsg. v. R. Traba, H.H. Hahn, współpraca M. Górny, K. Kończal, Warszawa 2017 [e-book w formacie pdf; doi 10.7366/9788373839212], S. 73-96.
- *Oświeceniowy intelektualista jako wydawca mów pogrzebowych. Projekt wydawniczy Johanna Daniela Titiusa z 1764 r. upamiętniający zmarłych Augusta III i Fryderyka Krystiana Wettinów*, „Zeszyty Chojnickie” 33, 2017, S. 15-23.

- *Sozialverfassung und adlige Privilegiensicherung*, [in:] *Polen in der europäischen Geschichte. Ein Handbuch in vier Bänden*, Bd. 2: *Der ständische Unionsstaat der Frühen Neuzeit*, hrsg. v. H.-J. Bömelburg, Stuttgart 2017, S. 61-90.
- *Kampf um die politische Macht: Königtum, Magnaten und szlachta*, [in:] *Polen in der europäischen Geschichte. Ein Handbuch in vier Bänden*, Bd. 2: *Der ständische Unionsstaat der Frühen Neuzeit*, hrsg. v. H.-J. Bömelburg, Stuttgart 2017, S. 91-121.
- *Krzyżacy jako metafora. Pamięć o wojnie 13-letniej w obchodach jubileuszy inkorporacji Prus Królewskich do Korony Polskiej w epoce staropolskiej*, [in:] Johann Daniel Tietz vel Titius, *Calkowite poddanie ziem pruskich na rzecz Polski. Die gänzliche Ergebung der Lande Preußen an Polen*, hrsg. v. I. Kąkolewski, Chojnice 2017, S. 69-142.
- *Die preußische Huldigung 1525 – Pragmatismus oder Pazifismus der Renaissance?*, [in:] *Reformation und Freiheit. Luther und die Folgen für Preußen und Brandenburg (Austellung: 8 September 2017 bis 21 Januar 2018, Haus der Brandenburgisch-Preußischen Geschichte, Potsdam)*, hrsg. v. R. Slenczka, Potsdam 2017, S. 139-146.
- *Germans*, [in:] *Under common sky. Ethnic groups of the Commonwealth of Poland and Lithuania*, hrsg. v. M. Kopczyński, W. Tygielski, Warsaw-New York 2017, S. 103-118.
- [mit K. Kowalewski, A. Plumińska], *Historia dla klasy 7 szkoły podstawowej (1815-1939)*, WSiP, Warszawa 2017.
- *Nachwort*, [in:] A. Maczak, *Kutsche ist wie eine Straßendirne. Reisekultur im Alten Europa*, Padeborn 2017, S. 201-204.
- *Toleranz oder Tolerierung. Das Problem der Toleranz von Christen gegenüber Juden in Polen-Litauen vor dem Hintergrund des Alten Reiches vom 16. bis zur Mitte des 17. Jahrhunderts*, [in:] *Frühneuzeitliche Reiche in Europa/ Empires in Early Modern Europe*, Wiesbaden 2016, S. 189-202.
- *Geschichte und Ikonografie: das Bild des Deutschen Ordens in der Erinnerungskultur Königlich-Preußens (16.–18. Jahrhundert)*, [in:] *Polen und Preußen – Prusy i Polska. Katalog zur deutsch-polnischen Sonderausstellung im Brandenburg-Preußen Museum vom 28. Mai bis 28. Oktober 2016*, hrsg. v. S. Theilig, A. Ogdowski, Freiburg 2016, S. 88-92.
- [mit M. A. Quinkenstein] *Berg des Vergessens: Juden, Polen, Deutsche. Orte des Erinnerns und Vergessens*, „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften“ 8-9, 2016, S. 89-92.
- [mit K. Woniak] *Jahrhundert der Weltkriege. (Re)Interpretationen der Geschichte im Jubiläumsjahr 2014?*, „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften“, 8-9, 2016, S. 375-376.
- *Die Rzeczpospolita und die Welt. In memoriam Janusz Tazbir*, „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung der Polnischen Akademie der Wissenschaften“ 10, 2016, S. 256-258.

- *Jubileusze inkorporacji Prus Królewskich do Korony Polskiej w epoce staropolskiej*, „Mówią wieki” (numer specjalny) listopad 2016, S. 15-19.
- *Specyfika procesów chrystianizacyjnych w historii Polski w kontekstach historii powszechnej*, „Kwartalnik Historyczny” 122, 2015, S. 775-784.
- *Was uns verbindet, was uns trennt? Polnisch-deutscher Geschichtsbuchdialog im 20. und am Anfang des 21. Jh.*, „Jahrbuch des Wissenschaftlichen Zentrums der Polnischen Akademie der Wissenschaften in Wien“ 6, 2015, S. 49-58.
- *Річ Посполита багатьох народів, релігій і культур*, [in:] ПОЛЬЩА – НАРИС ІСТОРІЇ, за редакцією В. Менджецького та Є. Брацисевича, Варшава 2015, S. 89-124.
- *Krzyżacy: Przekłęci – bohaterzy*, [in:] *Polsko-niemieckie miejsca pamięci*, Bd. 1: *Wspólne / Oddzielne*, hrsg. v. R. Traba, H. H. Hahn, współpraca M. Górny, K. Kończal, Warszawa 2014, S. 225-248
- *Tolerancja reglamentowana? Koncepcje tolerancji chrześcijan wobec Żydów w Rzeczypospolitej na tle Rzeszy Niemieckiej w XVI i I połowie XVII w.*, „Czasy Nowożytnie” 28, 2015, S. 11-23.
- *Große kleine Geschichte oder über das Bedürfnis der Versöhnung und der langen Erinnerung*, [in:] *Große kleine Geschichte – Regionale Geschichtshefte*, hrsg. v. K. Hartmann-Wóycicka, Görlitz-Wrocław 2015, S. 27-32.
- *Historia regionalna i lokalna – wielkie tematy w mikroformacie, czyli o potrzebie długiej pamięci i pojednania z byłym wrogiem*, [in:] *Wielka mała historia – Regionalne zeszyty historyczne*, hrsg. v. K. Hartmann-Wóycicka, Görlitz-Wrocław 2015, S. 25-29.
- *Od polnische Wirtschaft do polskiej gospodarności? Konfiguracje i kontynuacje niemieckich stereotypów o Polakach od XVIII do początków XXI w.*, „Kultura Współczesna” 1 (85), 2015, s. 88-99.
- *Miasto symboli. Poznań w epoce zaborów*, [in:] *Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność. Wystawa Muzeum Historii Polski, Warszawa 26 września – 6 grudnia 2015*, hrsg. v. M. Kopczyński, Warszawa 2015, S. 81-96.
- *Wieże i dachy dotykają nieba... Horyzont miasta w zasięgu i poza zasięgiem wzroku*, „Borussia” 55, 2015, S. 87-100.
- [Rezension:] Jerzy Holzer, *Historyk w trybach historii. Wspomnienia*, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2013, „Czasy Nowożytnie” 28, 2015, S. 268-273.
- [mit K. Kowalewski, A. Plumińska-Mieloch], *Egzamin gimnazjalny. Repetytorium – część humanistyczna: j. polski, historia, WoS, WSiP*, Warszawa 2015.

- *Ewolucja mapy pamięci miasta w Europie Środkowowschodniej (od połowy XIV do początku XXI w.)*, [in:] *Meandry kultur pamięci na Warmii i Mazurach po 1945 r. Studia i szkice*, hrsg. v. K. Narojczyk, Olsztyn 2014 [2015], S. 59-74.
- *Evolution of the city memory map in Central and Eastern Europe (from the mid-14th to the early 21st century)*, [in:] *Between Oblivion and the New Order. From research on relationships among memory cultures in former East Prussia after World War Two. Studies and sketches*, hrsg. v. K. Narojczyk, Olsztyn 2014, S. 31-49.
- *Krzyżacy*, [in:] *Węzły pamięci niepodległej Polski*, Kraków-Warszawa 2014, S. 377-380.
- *Malbork* [in:] *Węzły pamięci niepodległej Polski*, Kraków-Warszawa 2014, S. 444-446.
- *Deutscher Orden: Verfluchte – Helden*, [in:] *Deutsch-Polnische Erinnerungsorte*, Bd. 2: *Geteilt / Gemeinsam*, hrsg. v. H.H. Hahn, R. Traba unter Mitarbeit v. M. Górny, K. Kończal, Paderborn 2014, S. 247-271.
- *Co decyduje i będzie decydować o atrakcyjności przekazu w muzeum historycznym? Kilka refleksji i prorocstw, a może tylko utopistycznych marzeń*, [in:] *Historia Polski odnowa. Nowe narracje historii i muzealne reprezentacje przeszłości*, Warszawa 2014, S. 108-114.
- [mit A. Teller], *Paradisus Iudaeorum? 1569-1648* [in:] *Polin: 1000 lat historii Żydów polskich*, hrsg. v. B. Kirchenblatt-Gimblett, A. Polonsky, Warszawa 2014, S. 86-125.
- [mit A. Teller], *Paradisus Iudaeorum? 1569-1648* [in:] *Polin: 1000 Year History of Polish Jews*, hrsg. v. B. Kirchenblatt-Gimblett, A. Polonsky, Warszawa 2014, S. 86-125.
- *Olsztyn: ewolucja mapy pamięci miasta (od połowy XIV do połowy XX w.) i próba jej (od-) czytania*, [in:] *Olsztyn jako region pamięci*, hrsg. v. K. Narojczyk, Olsztyn 2013, S. 17-94.
- *„Jedno nierozdzielne i nieróżne ciało” Rzeczypospolitej Obojego Narodu – o metaforyce „wcielenia” i „ciała” w polsko-litewskich dokumentach unijnych*, [in:] *Od Horodła do Horodła: Unia horodelska – dzieje i pamięć (1413-2013)*, hrsg. v. I. Kąkolewski, P. Kondraciuk, M. Kopczyński, Zamość-Warszawa 2013, S. 31-44 [und Katalogtexten in:] *Wystawa*, S. 151, 155n, 164-170, 175-177, 183.
- *Kultura pamięci w miastach wczesnej epoki nowożytnej – przykład miast Prus Królewskich*, [in:] *Miasto jako region pamięci. Wybrane problemy badań na obszarach wielokulturowych*, hrsg. v. K. Narojczyk, Olsztyn 2012 [2013], S. 71-92.
- [mit A. Skibińska], *Zrabowana i wciąż poszukiwana biblioteka cadyka Altera z Góry Kalwarii*, [in:] *Lesestudne – Lekcja czytania*, hrsg. v. R. Leiserowitz, S. Lehnstaedt, J. Nalewajko-Kulikov, G. Krzywiec, Warszawa 2013, S. 331-350.
- [mit V. Julkowska, R. Traba], *Jak dydaktyzować historię regionalną?*, „Borussia” 52, 2012 [2013], S. 178-192.

- *Paradisus Iudeorum*, [in:] *The story of the exhibition. Association of the Jewish Historical Institute of Poland. Core exhibition of the Muzeum of the History of Polish Jews*, September 2011/ second edition – June 2012, S. 22-25.
- *Rzeczpospolita wielu narodów, wyznań i kultur* [in:] *Pod wspólnym niebem. Rzeczpospolita wielu narodów, wyznań i kultur. Wystawa Muzeum Historii Polski. Zamek Królewski w Warszawie 3 V – 31 VII 2012*, [Katalog], Muzeum Historii Polski, hrsg. v. I. Kąkolewski, M. Kopczyński, Warszawa 2012, S. 41-50 [und Katalogtexten:] S. 90-163, 185-186, 197-210, 220-233.
- *Wieloletni patchwork*, „Academia. Magazyn Polskiej Akademii Nauk” 3, 2012, S. 20-23.
- *The Prussian Homage of 1525 as a ‘site of memory’ in Old-Polish culture*, HISTORY.PTH.NET <http://www.history.pth.net.pl/article,4>.
- *Umfrage: Stand und Perspektiven der Erforschung Deutsch-Polnischer Beziehungen. Einladung*, „Historie: Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften“ 4, 2010/2011, S. 171-174.
- *Prawo oporu a kwestia rządów kobiecych, czyli o radykalizmie i mizoginizmie w szkockiej myśli politycznej na początku 2 połowy XVI w.* [in:] *Oblicze Olsztyńskiej Politologii*, Bd. 3, Olsztyn 2011.
- [mit R. Kostro, M. Matwiejczuk], *Muzeum Historii Polski w Warszawie*, „Muzealnictwo” 52, 2011, S. 207-214.
- [Rezension:] Monique Cottret, *Tuer le tyran? Le tyranicide dans l’Europe moderne*, (Fayard) Paris 2009, „Czasy Nowożytne” 24, 2011, S. 277-279.
- *A would-be science? A history of material culture in Poland before and after the year 1989*, [in:] *Cultural History in Europe. Institutions-Themes-Perspectives*, hrsg. v. J. Rogge, New Brunswick-London 2011, S. 125-139.
- *Wie die Polen die Kreuzritter in Erinnerung haben?*, „Zarys. Magazyn kulturalny – Kulturmagazin” 9, 2010, S. 149-158.
- *Hołd pruski 1525 r. jako „miejsce pamięci” w kulturze staropolskiej*, „Czasy Nowożytne” 23, 2010, S. 11-28.
- *Historyk średniowiecza i świadek epoki własnej* [Marian Małowist], „Uniwersytet Warszawski – Pismo Uczelni” 2 (46), 2010, S. 36-37.
- *Niemcy*, [in:] *Pod wspólnym niebem. Narody dawnej Rzeczypospolitej*, hrsg. v. M. Kopczyński, W. Tygielski, Warszawa 2010, S. 81-98.
- *Einführung zur Podiumsdiskussion am 3. November 2009 im DHIW: „Die Intelligenz als soziale Gruppe: Eine Besonderheit peripherer Länder oder ein gesamteuropäisches*

Phänomen?“, [in:] Das Lelewel-Gespräch 1/2010 präsentiert Diskussionsbeiträge zum Thema: „Die Intelligenz als soziale Gruppe. Eine Besonderheit peripherer Länder oder ein gesamteuropäisches Phänomen?“, hrsg. v. I. Kąkolewski (2. Joachim-Lelewel-Gespräch, 3. November 2009, DHI Warschau www.perspectivia.net).

- *Polska czarna legenda zakonu krzyżackiego*, „Mówią wieki” 2, 2010, S. 76-81.
- *Jak Polacy zapamiętali Krzyżaków*, „Wiadomości Historyczne” 1, 2010, S. 51-60.
- *Klio w Niemczech” i „Klio w Polsce”. Kilka słów o polsko-niemieckim projekcie translatorskim*, „Wiadomości Historyczne” 1, 2010, S. 22-25.
- [mit K. Kowalewski, A. Plumińska-Mieloch], *Blżej historii. Podręcznik dla klasy 3 gimnazjum*. WSiP, Warszawa 2010.
- *Relacje polityczne między Prusami Książęcymi a Rzeczpospolitą w latach 1525-1701*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 2, 2009, S. 267-286.
- [mit A. Plumińska-Mieloch], *Blżej historii. Podręcznik dla klasy 2 gimnazjum*. WSiP, Warszawa 2009.
- [mit K. Kowalewski, A. Plumińska-Mieloch], *Blżej historii. Podręcznik dla klasy 1 gimnazjum*, WSiP, Warszawa 2009.
- *Jan Amos Komeński w Polsce i Niemczech. Johann Amos Comenius in Polen und Deutschland*, [in:] *Orbis Pictus. Świat malowany Jana Amosa Komeńskiego. Orbis Pictus. Die Welt in Bildern des Johann Amos Comenius*, hrsg. v. A. Fijałkowski, Warszawa 2009, S. 10-11.
- *Polnische Wirtschaft, czyli „polski bałagan” – dzieje pewnego stereotypu o Polsce i Polakach*, „Zarys. Magazyn kulturalny” 7, 2008, S. 151-160 (Nachdruck aus: *Notatnik Historyka: Polacy i Niemcy – historia sąsiedztwa*, Warszawa 2008, S. 41-47).
- *Die ethnischen und nationalen Klischees von Russen, Deutschen und anderen Völkern aus der Sichtweise der Polen um 1573*, „Zarys. Kulturmagazin” 7, 2008, S. 144-154.
- *Marc Bloch, Fernand Paul Braudel, Marian Małowist*, [in:] *Wielkie biografie. Encyklopedia PWN. Odkrywczy, wynalazcy, uczeni*, Bd. 3, Warszawa 2008, S. 578-579, 668-771, 694-697.
- *Polnische Wirtschaft czyli „polski bałagan”. Dzieje pewnego stereotypu*, [in:] *Notatnik Historyka: Polacy i Niemcy – historia sąsiedztwa*, Warszawa 2008, S. 41-47.
- *Melancholia władzy. Problem tyranii w europejskiej kulturze politycznej XVI stulecia*, Warszawa 2007.
- *Kwestie gospodarcze a ksenofobia szlachty w Rzeczypospolitej w świetle literatury propagandowej pierwszego bezkrólewia*, [in:] *Życie gospodarcze Rzeczypospolitej w*

XVI-XVIII wieku. Materiały konferencji naukowej, hrsg. v. J. Wijaczka Toruń 2007, S. 58-67.

- *Hold Pruski 1525*, [in:] *Kalendarz Historyczny Muzeum Historii Polski* <http://www.muzhp.pl>
- W obronie Windsorów, „Tygodnik Powszechny” 22, 28.05.2006, S. 11.
- *Między korupcją a ksenofobią. Zmiany w postrzeganiu zjawiska korupcji w dawnej Rzeczypospolitej. Zarys problemu*, „Przegląd Historyczny” 98, 2007), S. 12-26.
- *W poszukiwaniu „makiawelskiego momentu”. Metafora księcia jako wielkiego symulanta i aktora u Niccolo Machiavellego i Tomasza Morusa*, „Przegląd Historyczny” 96, 2005, S. 305-325.
- *Antoni Mączak – inspiracje. Kilka uwag nad badaniem korupcji w polsko-litewskiej Rzeczypospolitej w epoce wczesnonowożytnej*, „Barok” 12/2, 2005, S. 133-140.
- *Etniczne i narodowe stereotypy Polaków i Niemców w okresie nowożytnym. Die ethnischen und nationalen Stereotype von Polen und Deutschen in der Frühneuzeit*, „DHIW – NIHW Bulletin – Biuletyn” 13, 2006, S. 36-38, S. 85-87.
- [Rezensjon:] A. Bues, *Das Herzogtum Kurland und der Norden der polnisch-litauischen Adelsrepublik im 16. und 17. Jahrhundert*. Giessen 2001, „Acta Poloniae Historica” (91) 2005, S. 205-209.
- *Król i człowiek*, [Rezensjon:] A. Dybkowska, *Zygmunt August*. Lublin 2003. Seria: *Ludzie niezwykli*, „Mówią wieki” 4, 2004, S. 57-58.
- [Rezensjon:] A. Bues, *Das Herzogtum Kurland und der Norden der polnisch-litauischen Adelsrepublik im 16. und 17. Jahrhundert*. Giessen 2001, „Przegląd Historyczny” 94, 2004, S. 126-129.
- *Na układy nie ma rady*, [Rezensjon:] A. Mączak, *Nierówna przyjaźń. Układy klientalne w perspektywie historycznej*. Wrocław 2003, „Mówią wieki” 10, 2003, S. 59-60.
- *Europa wobec powstania styczniowego*, „Mówią wieki” 4, 2003, S. 12-16.
- *Europejskie modele ustrojowe*, [in:] *Historia. Średniowiecze i epoka nowożytna. Encyklopedia PWN*, Warszawa 2002, S. 28-34.
- *Europejskie modele ustrojowe*, [in:] *Historia. XIX i XX wiek. Encyklopedia PWN*, Warszawa 2002, 95-98.
- *Lojalność stanów pruskich wobec zwierzchności lennej na tle walki o przestrzeganie zasady indygenatu w Prusach Książęcych w XVI wieku*, [in:] *Prusy Królewskie i Prusy Książęce w XVI wieku. Panorama lojalności*, hrsg. v. A. Skolimowska, Warszawa 2001, S. 36-46.

- [mit M. Gensler, E. Marciniak], *Historia i społeczeństwo. Podręcznik* [dla klasy 6. szkoły podstawowej], WSiP, Warszawa 2001.
- [mit M. Gensler, E. Marciniak], *Historia i społeczeństwo. Zeszyt ćwiczeń* [dla klasy 6. szkoły podstawowej], WSiP, Warszawa 2001.
- *Słownik stereotypów polsko-niemieckich*, Warszawa 2001.
- *Absolutyzm*, [in:] *Wielka Encyklopedia PWN*, Warszawa 2001, Bd. 1, S. 53-55.
- *Nadużycia władzy i korupcja w Prusach Książęcych w połowie XVI w. Narodziny państwa nowożytnego*, Warszawa 2000.
- *Some Remarks on the Problem of Shaping of Early Modern State. Corrupt Practices in the Governments of European States*, [in:] *Idées politiques et mentalités entre l'Orient et l'Occident. Pologne et Pays Roumains au Moyen Age et a l'époque moderne*, hrsg. v. J. Żarnowski, Warszawa 2000, S. 79-90.
- [mit W. Borodziej, H.-H. Hahn] *Polska-Niemcy. Krótki przewodnik po historii sąsiedztwa. Polen-Deutschland. Die kurze Geschichte einer Nachbarschaft*, Warszawa 2000.
- *Das Problem der Regierungsunfähigkeit und der Entthronung von geisteskranken Fürsten: Albrecht Friedrich Herzog von Preußen, und Erik XIV. König von Schweden*, [in:] *Der frühmoderne Staat in Ostzentraleuropa II*, hrsg. v. W. Weber, Augsburg 2000, S. 90-106.
- *Problems of the rise of early modern bureaucracy in Ducal Prussia in the 16th century*, [in:] *Der frühmoderne Staat in Ostzentraleuropa I*, hrsg. v. W. Weber, Augsburg 1999, S. 27-34.
- *Testament polityczny jako instrument władzy monarszej w Prusach Książęcych oraz Rzeczypospolitej w XVI wieku*, „Przegląd Historyczny” 90, 1999, S. 415-424.
- *Comparatio dwóch monstrów – Rzeczpospolita polsko-litewska a Rzesza Niemiecka w XVI-XVIII wieku*, [in:] *Rzeczpospolita-Europa XVI-XVIII wiek. Próba konfrontacji*, hrsg. v. M. Kopczyński, W. Tygielski, Warszawa 1999, S. 143-162.
- [mit M. Kopczyński], *Swoi i obcy wśród szlachty w strefie bałtyckiej w XVI-XVII wieku*, „Przegląd Humanistyczny” 43, 1999, S. 35-46.
- [mit M. Kopczyński], *Szlachta i państwo w strefie bałtyckiej w XVI-XVII wieku*, [in:] *Modernizacja struktur władzy w warunkach opóźnienia. Europa Środkowa i Wschodnia na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych*, hrsg. v. M. Dygo, S. Gawlas, H. Grała, Warszawa 1999, S. 185-200.
- *Dwór czy dług monarszy nerwem państwa? Dochody i wydatki państwowe w Prusach Książęcych (1550-1643)*, [in:] *Między polityką a kulturą*, hrsg. v. C. Kukło, Warszawa 1999, S. 55-72.

- *Die Testamente Herzog Albrechts von Preußen aus den sechziger Jahren des 16. Jahrhunderts*, hrsg. v. A. Bues, I. Kąkolewski (Deutsches Historisches Institut in Warschau. Quellen und Studien 9), Wiesbaden 1999.
- *Die politischen Testamente als Mittel des politischen Kampfes im Herzogtum Preußen im 16. Jahrhundert*, [in:] *Les princes et l'histoire XIVe-XVIIIe siècle*, hrsg. v. Ch. Grell, W. Paravicini, J. Voss, Bonn 1998, S. 419-426.
- *Tyran czy melancholik? Szkic z dziejów panowania i choroby Albrechta Fryderyka pruskiego i Eryka XIV szwedzkiego*, [in:] *Z dziejów Europy wczesnonowożytnej*, hrsg. v. J. Wijaczka, Kielce 1997, S. 83-107.
- *Ekonomika Prus Książęcych w połowie XVI w. Koniunktura i inflacja*, [in:] *Prusy Książęce i Królewskie w XVI-XVIII wieku*, hrsg. v. J. Wijaczka, Kielce 1997, S. 93-121.
- *Monarsza domena, długi i podatki nadzwyczajne w Prusach Książęcych (1562-1639)*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 56-57, 1996, S. 225-250.
- *Urzędy centralne i dworskie w Prusach Książęcych i Brandenburgii w XVI-XVII w.*, [in:] *Urzędy dworu monarszego dawnej Rzeczypospolitej i państw ościennych*, hrsg. v. J. Skowron, Kraków 1996, S. 73-83.
- [Rezensjon:] Filipczak-Kocur A., *Skarb litewski za pierwszych dwu Wazów 1587-1648*, „Przegląd Historyczny” 87, 1996, S. 666-668.
- [Rezensjon:] Bogucka M., *Staropolskie obyczaje w XVI-XVIII wieku*, „Sycyna” 3 (1996), S. 18.
- *Social control in the light of sixteenth century German “mirrors of monarchs”*, [in:] *Society and Culture. Poland in Europe. Poland at the 18th International Congress of Historical Sciences in Montreal*, hrsg. v. M. Bogucka, Warszawa 1995, S. 68-84.
- *Swoi i obcy – „przyjaciele” i „cudzoziemcy” na urzędach w Prusach Książęcych w XVI w.*, [in:] *Między Wschodem a Zachodem. Rzeczpospolita XVI-XVIII w.*, Warszawa 1993, S. 21-27.
- [mit K. Olendzki] *The 20th meridian zone: myth or reality? On M. Malowist's studies on Central-East European history*, „Europa, Revue Européenne d'Histoire. European Review of History” 1, 1993, S. 57-72.
- *Nadużycia i korupcja w administracji Prus Książęcych w połowie XVI w.*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 1, 1993, S. 11-20.
- [Rezensjon:] Weber W., *Prudentia gubernatoria. Studien zur Herrschaftslehre in der deutschen politischen Wissenschaft des 17. Jahrhunderts*, „Przegląd Historyczny” 81 1993, S. 113-115.
- *Dyscyplina społeczna. Etos urzędniczy, nadużycia i korupcja w świetle niemieckich XVI-wiecznych zwierciadeł monarszych*, „Przegląd Historyczny” 83, 1992, S. 207-226.

- *O handlu władzą i sprzedaży państwa (z rozważań na marginesie książki A. Mączaka. Rządzący i rządzeni)*, „Przegląd Historyczny” 81, 1990, S. 677-683.
- *Z problematyki badań nad własnością ziemską szlachty pruskiej w I połowie XV w.:* „Przegląd Historyczny” 79, 1988, S. 626-657.
- *Compromise in the political thought of John C. Calhoun*, „American Studies” 7, 1987, S. 81-99.